

Sygn. akt II Cgg 20/18

2.W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2019r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. Wydział II Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR del. Sławomir Łabuz

Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Jaskulska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 maja 2019r. w R.

sprawy z powództwa **K. W., E. W.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej w J.**

o naprawienie szkód górniczych

1. zasądza od pozwanej solidarnie na rzecz powodów kwotę 23.663,50 zł (dwadzieścia trzy tysiące sześćset sześćdziesiąt trzy złote 50/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 23 marca 2019 roku;
2. w pozostałym zakresie postępowanie umarza;
3. zasądza solidarnie od powodów na rzecz pozwanej kwotę 216 zł (dwieście szesnaście) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
4. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w G. – Ośrodka (...) w R.) kwotę 3.174,44 zł (trzy tysiące sto siedemdziesiąt cztery złote 44/100) tytułem częściowego zwrotu kosztów sądowych.

SSR (del.) Sławomir Łabuz

Sygn. akt: II Cgg 20/18

UZASADNIENIE

Powodowie K. i E. W. pozwem z dnia 9 stycznia 2017r wniesionym do Sądu Rejonowego domagali się od pozwanej (...) SA w J. solidarnie zapłaty kwoty 50.000,00 zł za naprawę uszkodzeń w budynku gospodarczym - stodole utwardzonych placach oraz uszkodzonym ogrodzeniu z prefabrykowanych elementów betonowych.

Pozwana wiosła oddalenie powództwa jako bezzasadnego. Wskazała, iż powodowie otrzymali już odszkodowanie za budynek mieszkalny, ogrodzenie, gnojownik i zbiornik na gnojówkę oraz WC. W pozostałym zakresie roszczenie powodów jest wygórowane zaś pęknięcie na ścianie stodoły nie ma charakteru szkody górniczej.

Pismem z dnia 19 lutego 2018 r. powodowie rozszerzyli żądanie powództwa do kwoty 237.382,68 zł wobec czego Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 9 maja 2018 r. uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał tut. Sądowi.

Pismem z dnia 1 kwietnia 2019 r. powodowie ograniczyli żądanie powództwa do kwoty 23.663,50 zł wraz z odsetkami – a to wobec opinii sporządzonej przez biegłego. Pozwana wyraziła zgodę na częściowe cofnięcie powództwa wnosząc o zasądzenie kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił

Powodowie są właścicielami nieruchomości dla której to Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim prowadzi księgę wieczystą (...). Na nieruchomości położony był m.in. budynek mieszkalny, gnojownik, zbiornik na gnojówkę, WC oraz budynek gospodarczy – stodoła, całość ogrodzona.

Nieruchomość powodów znajdowała się w zasięgu wpływów górniczych pozwanej w związku z czym, strony zawarły ugodę w przedmiocie odszkodowania za część składników nieruchomości. Ugoda z dnia 20.10.2010 r. strony uzgodniły jednorazowe odszkodowanie za budynek mieszkalny w kwocie 232 000,00 zł, powodowie zrzekli się wszelkich roszczeń dotyczących budynku mieszkalnego (k. 47 - 49). Z kolei ugodą z dnia 6.05.2014 r. zawartą między powodami a pozwaną uzgodniono jednorazowe odszkodowanie w kwocie 15 000,00zł za ogrodzenie, gnojownik, zbiornik na gnojówkę oraz WC przy czym, ogrodzenie dotyczyło jedynie jego części drewnianej (k. 45 - 46).

Teren na którym zlokalizowana jest nieruchomość jest obecnie uspokojony a wstrząsy które wystąpiły po 2014 r nie były szkodliwe dla obiektów budowlanych (k. 614-676).

Konstrukcja budynku gospodarczego - stodoły (który nie był dotychczas przedmiotem uzgodnień stron co do jego odszkodowania) została zabezpieczona na IV kategorię szkód górniczych - poprzez zbrojenie podłużne ław fundamentowych oraz wieniec żelbetowy na ścianach nośnych w poziomie nadproży nad bramami - na tyle skutecznie, że oddziaływania eksploatacji górniczej pozwanej nie spowodowały znacznych uszkodzeń w elementach konstrukcji nośnej stodoły. Na elewacji północnej stodoły na styku ściany stodoły ze ścianą przybudówki występuje pęknięcie pionowe - szczelina. Szczelina powstała na skutek wykonania przybudówki do stodoły niezgodnie ze sztuką budowlaną ponieważ w tym miejscu powinna być wykonana dylatacja która oddzieliłaby bryłę stodoły od bryły przybudówki. Nadto, dobudówka została wybudowana w okresie późniejszym w stosunku do czasu wybudowania stodoły co spowodowało, że budynek przybudówki doznawał osiadania później w stosunku do stodoły co spowodowało pęknięcie na styku ściany stodoły z dobudowaną ścianą przybudówki. Narożnik stodoły połud-zach wychylony jest w kierunku północnym - 21mm/m, narożnik stodoły połud-wsch wychylony jest w kierunku północnym - 20mm/m. Dla budynku gospodarczego - stodoły wychylenie ściany 20 mm/m nie stanowi utrudnienia w użytkowaniu tego obiektu oraz wychylenie to nie stanowi zagrożenia dla konstrukcji nośnej stodoły która została zabezpieczona na IV kat. szkód górniczych. Nadto w budynku wystąpiło pęknięcie ściany na elewacji, pęknięcie ściany wewnętrznej w kurniku oraz nastąpiło lokalne obniżenie posadzki w samej stodole (k. 614-676).

Ogrodzenie z prefabrykowanych elementów betonowych zostało wybudowane w 2000r a uszkodzenia spowodowane działalnością górniczą powstały w 2010 r. Uszkodzenia na ogrodzeniu w głównej mierze polegają na deformacji i wychyleniu z pionu. Płyty betonowe ogrodzenia oraz słupki betonowe nie są popękane ani połamane, jedynie na skutek wychylenia z pionu oraz przemieszczenia wzdłuż ogrodzenia powstały szczeliny na styku płyt ze słupkami. Taki stan ogrodzenia może spowodować wypadanie płyt z prowadnic słupka i w konsekwencji może doprowadzić do uszkodzenia płyt. W skrajnym przypadku taki stan ogrodzenia może zagrażać bezpieczeństwu osób które mogą przebywać w obrębie tego ogrodzenia. Słupki ogrodzenia wystają ponad teren 1.5 m zaś słupki ogrodzenia betonowe prefabrykowane mają długość fabryczną 2.5 m (k. 614-676).

Plac utwardzony wykonano w 2010 r. a uszkodzenia na tym placu stwierdzono w roku 2013 r. Plac utwardzony z elementów betonowych prostokątnych wykonano w 2015r. Na placu utwardzonym istnieją deformacje przy studziencie kanalizacyjnej i zakończeniu rowka cieku, przed schodami stalowymi, przy ścianie budynku mieszkalnego od strony południowej oraz przy drzwiach wyjściowych na plac, a także lokalne obniżenie nawierzchni utwardzonej placu między budynkiem mieszkalnym a stodołą (przy bramie). Uszkodzenia na placu powstały w 2013 r. (k. 614-676).

Powodowie pismem z dnia 17.10.2016 r wystąpili do pozwanej o wypłatę jednorazowego odszkodowania za plac , budynek stodoły oraz płot w kwocie 70 000,00 zł. W odpowiedzi pozwana zaproponowała zawarcie ugody a z uwagi na mały zakres uszkodzeń proponowała te uszkodzenia naprawić. Powodowie nie wyrazili zgody na remont i zaproponowali odszkodowanie - 70 000,00 zł. Pozwana nie przystała jednak na propozycje powodów (k. 407-414).

Uszkodzenia w stodole, na placu utwardzonym oraz ogrodzeniu można naprawić. Aktualny stan techniczny budynku gospodarczego - stodoły po naprawieniu uszkodzeń będzie mógł nadal być eksploatowany zgodnie ze swoim przeznaczeniem użytkowym. Podobnie po naprawieniu uszkodzeń na placu utwardzonym oraz przełożeniu i naprawieniu ogrodzenia będą nadal użytkowane zgodnie ze swoją funkcją i przeznaczeniem. Tak więc koszt naprawy uszkodzeń spowodowanych eksploatacją górniczą zakładu pozwanej w budynku gospodarczym – stodole wynosi netto - 6 709,63 zł brutto - 8 252,85 zł; koszt naprawy uszkodzeń na placu utwardzonym wynosi netto - 1 070,71 zł brutto - 1 316,97 zł zaś Koszt naprawy uszkodzeń na ogrodzeniu wynosi netto - 11 631,13 zł brutto - 14 093,68 zł. Łącznie, koszt naprawy uszkodzeń w sumie wynosi netto - 19 411,47 zł brutto - 23 663,50 zł (k. 614-676).

Sąd nie dał wiary w całości opinii budowlanej wykonanej 15.01.2018 r przez biegłą sądową I. M. (k 87-272). Biegła wyliczyła wartości odtworzeniowe obiektów podczas gdy w trakcie oględzin stwierdziła w czasie wizji kilka pęknięć i zarysowań ścian. Biegła natomiast przyjęła i wyliczyła jednorazowe odszkodowanie.

Sąd zważył

Po sporządzeniu w sprawie opinii przez biegłego Z. J. i ograniczeniu żądania przez powodów do kwoty wyliczonej przez tegoż biegłego tj. do kwoty 23.663,50 zł spór praktycznie ograniczył się do kwestia zbadania zarzutu powagi rzeczy ugodzonej co do ogrodzenia. Pozwana co do zasady nie kwestionowała wpływów zakładu górniczego na nieruchomości powodów zarzucając jedynie, iż nie wszystkie szkody były konsekwencją ruchu zakładu górniczego.

Zgodnie z treścią art. 145 n.p.g.g., jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawienia szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2 stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. Odpowiedzialność za szkody górnicze ma charakter odpowiedzialności deliktowej, a zatem zastosowanie do niej znajdzie między innymi art. 435 § 1 k.c., w myśl którego, prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Zgodnie z art. 363 § 1 zd 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Powodowie wybrali sposób naprawy szkód poprzez wypłatę przez pozwaną odszkodowania.

W ocenie sądu biegły Z. J. prawidłowo wyliczył wartość szkód i w jego opinii Sąd nie dopatrył się błędów logicznych i matematycznych. Co do zasady strony nie kwestionowały opinii zaś biegły wskazał i wyjaśnił, które z szkód były pochodzenia górniczego a które nie. Nieruchomość powodów znajdowała się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej do roku 2014r teren jest uspokojony

a wstrząsy jakie były od 2014 r nie były szkodliwe dla obiektów budowlanych. W budynku gospodarczym – stodole wystąpiły uszkodzenia na ścianach i posadzce. Uszkodzenie w postaci pęknięcia styku ściany stodoły z przybudówką nie pozostaje w związku z działalnością górnictwa pozwanej a powstało na skutek wykonania przybudówki niezgodnie ze sztuką budowlaną. Uszkodzenia na placu utwardzonym polegają na miejscowym - lokalnym obniżeniu poziomu nawierzchni spowodowanym deformacją podłoża na skutek działalności górnictwa pozwanej zaś ogrodzenie z betonowych elementów prefabrykowanych zostało lokalnie zdeformowane i wychylone od pionu.

Co do zarzutu powagi rzeczy ugodzonej w zakresie ogrodzenia należy zwrócić uwagę, iż ugodą z dnia 6 maja 2014 r. zawartą pomiędzy stronami w par 1 ustalono kwotę odszkodowania m.in. za ogrodzenie wskazując jednak w części wstępnej, iż następuje to w oparciu o protokół (...) nr (...) z dnia 17 kwietnia 2014 r. (k. 420 i nast.). W tymże protokole kwestia ogrodzenia będącego przedmiotem ugodzonego odszkodowania została dokładnie opisana w cz. II tak co do położenia jak i budowy (chodziło o ogrodzenie w części drewnianej tj. przęsła, furtka oraz brama drewniana, fundamenty pod słupki betonowe – dot. to od strony wjazdu, boczne od budynku gospodarczego). Po drugie, protokół ten zatwierdzał operat szacunkowy dot. m.in. wyceny ogrodzenia. Z tego też operatu (k. 425 i nast) wynika, iż wyceniane było jedynie ogrodzenie w części drewnianej zaś jako załącznik dołączono rzut ogrodzenia będącego przedmiotem wyceny. W końcu zaś, do operatu dołączono dokumentację fotograficzną ogrodzenia gdzie widać tylko i wyłącznie drewniane ogrodzenie. Nie powinno zatem budzić wątpliwości, iż przedmiotem ugody było jedynie ogrodzenie w części drewnianej zaś nie obejmowało ono ogrodzenie w części betonowej. Skoro więc ugoda nie obejmowała ogrodzenia z prefabrykowanych elementów betonowych zatem zarzut pozwanego w tym zakresie był bezzasadny.

Wartość odszkodowania wyliczył biegły, łącznie koszt naprawy uszkodzeń wyniósł brutto - 23 663,50 zł. Odsetki Sąd naliczył od dnia następnego licząc od dnia doręczenia opinii pełnomocnikowi powódki na zasadzie art. 481 k.c. Po doręczeniu opinii powodowie ograniczyli żądanie do kwoty wyliczonej przez biegłego. Pozwany wyraził zgodę na częściowe cofnięcie powództwa wobec czego w pozostałym zakresie Sąd umorzył postępowanie na zasadzie art. 355 § 1 k.p.c

O kosztach Sąd orzekł na zasadzie art. 100 k.p.c. albowiem powodowie wygrali proces w 47% (domagali się 50.000 a wygrali 23.663,50), w takim też zakresie winni partycypować w kosztach. Do kosztów procesu nieponiesionych przez strony zalicza się opłata od pozwu od uiszczenia której powodowie byli zwolnieni (2.500 zł) oraz wydatki na biegłych 4.100,60 zł oraz 4.408,85 zł co daje łącznie 11.009,45 zł. Część przypadająca na pozwanego to kwota 5.174,44 zł którą to należało pomniejszyć o uiszczoną zaliczkę w wysokości 2.000 zł co dało kwotę 3.174,44 zł którą to na zasadzie art. 113 ustęp 1 w związku z art. 13 i 96 ustęp 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2006 Nr 126, poz. 876 z późniejszymi zmianami) sąd nakazał stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Gliwicach. W pozostałym zakresie strony poniosły koszty zastępstwa procesowego w kwocie po 3.600 zł każda, łącznie 7.200 zł zgodnie z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie. Rozdzielając je proporcjonalnie do wyników postępowania, powodowie winni ponieść kwotę 3816 zł. Skoro ponieśli 3.600 zł zatem należało dodatkowo zasądzić kwotę 216 zł ((...) - 3600) którą to kwotę winni zwrócić pozwanemu – o czym orzeczono w pkt 4 orzeczenia. Zauważyć przy tym należy, iż zgodnie z § 19 w/w rozporządzenia, w razie zmiany w toku postępowania wartości stanowiącej podstawę obliczenia opłat, bierze się pod uwagę wartość zmienioną, poczynając od następnej instancji. Zatem fakt rozszerzenia żądania powodów w toku postępowania nie mógł być brany pod uwagę.

SSR del. Sławomir Łabuz